

Opiskelijan opas

Sastamalan oppilaitokset

Vammalan ammattikoulu

Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppi-
laitos

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan
oppilaitos

Sisällys

1	Opiskelu	3
	Oppivelvollisuus.....	4
	Osallistuminen opintoihin.....	4
	Opiskelijapalvelut.....	5
	Henkilöstön yhteystietoja	5
	Opiskelijakortit	6
2	Opintojen rakenne	6
	Tutkinnon perusteet.....	7
	Ammatillinen perustutkinto	7
	Vastuuopettaja.....	8
	Työpaikalla tapahtuva oppiminen	8
3	Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).....	9
4	Opintojen eteneminen	9
	Osaamisen arviointi	9
	Näyttö	10
	Valmistuminen	10
	Arvioinnin tarkistaminen ja oikaiseminen	10
	Todistusten sisältö	11
5	Opiskelijan hyvinvointi ja tuki ammatillisessa koulutuksessa.....	11
	Opinto-ohjaus	11
	Yksilökohtainen opiskeluhuolto.....	12
	Opintojen eteneminen	13
	Opintojen etenemisen tukitoimet	13
	Arvosanan korottaminen.....	13
	Kodin ja koulun välinen yhteistyö.....	14
	Opiskelijoiden vakuutusturva	14
	Työsuojelu ja -turvallisuus	14
	Opintojen keskeyttäminen tai eroaminen oppilaitoksesta	14
6	Opintojen taloudellinen tuki	15
	Ruokailu	15
	Opintotuki	15

Koulumatkatuki	16
Aikuiskoulutustuki	16
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella tuettuna	16
Lyhytkestoinen opiskelu työttömyysetuudella	16
Kuntoutusrahalla opiskelu	17
7 Opiskelijatoiminta	17
Opiskelijakyselyt	17
Opiskelijakunta	17
Tutor-toiminta	17
Kansainvälinen toiminta.....	17
Ammattiosaajan työkykypassi.....	18
Saku ry	18
Skills Finland ry	18
8 Muut oppaat	18

Tervetuloa opiskelemaan SASKYn Sastamalan oppilaitoksiin!

1 Opiskelu

Uudet opiskelijat aloittavat opiskelun to **10.8.2023 klo 9.00**.

Muut opiskelijat jatkavat henkilökohtaisen työjärjestyksensä mukaisesti.

Syysloma, vko 42 16.10.2023 – 22.10.2023

Joululoma 23.12.2023 – 7.1.2024

Talviloma, vko 9 26.2.2024 – 3.3.2024

Onnittelet valmistuville ti 5.12.23 klo 13.00 opiskelijaravintolassa ja
pe 31.5.24 klo 10.00–11.30 Vexve Areenassa.

Kotiväenilta aloittaville ryhmille

VAK ja TKTO ti 12.9.2023 klo 17.00
Kosol to 14.9.2023 klo 17.00

Ammattilukiolaisille järjestetään infotilaisuus ma 14.8.23 klo 10.00.

Asuntolainfot (myös huoltajille)

VAK ja TKTO (Ratakatu) ke 9.8.23 17.00 Cellarissa sekä yhteinen aloitustapahtuma asukkaille to 10.8.23

Kosol (Karkku) to 10.8.23 klo 16.00
(myös kosmetologiopiskelijat)

Wilma ja oppilaitoksen verkko:

Opintosihteeri tulostaa Wilman tunnuksen opintojen aloituspäivää seuraavana päivänä. Järjestelmään kirjautumiseen saa apua vastuuopettajalta ja digiasioiden tueksi on suotavaa suorittaa lyhyt kurssi Moodlessa.

Huoltajille jaetaan Wilma-tunnukset kotiväenillassa tai postitetaan.

Oppivelvollisuus

Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Osallistuminen opintoihin

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen, ohjaukseen sekä näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti (Laki ammatillisesta koulutuksesta L531/2017 94 §).

Oppivelvollisuuden suorittaminen on nuoren ensisijainen **velvoite**. Esimerkiksi opintojen ohessa tehtävien työvuorojen tekeminen ei saa olla esteenä opetukseen osallistumiselle.

Noudatamme oppilaitoksessa työelämässä yleisesti käytössä olevia poissaolosääntöjä. Opiskelijan tulee aina ilmoittaa poissaolostaan omalle vastuopettajalleen.

- Jos opiskelija sairastuu tai joutuu muun syyn vuoksi olemaan poissa opinnoista, hän ilmoittaa siitä heti vastuopettajalleen (**sekä** työpaikalle työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana).
- Myöhästymiset merkitään myös Wilmaan.
- Sairaustapauksissa opiskelija voi olla kolme päivää poissa vastuopettajan luvalla ilman terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittamaa todistusta. Alle 18-vuotiaan poissaoloon riittää huoltajan lupa.
- Opiskelijan pitää toimittaa terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittama todistus, mikäli yhtäjaksoinen poissaolo kestää yli kolme päivää. Tapauskohtaisesti myös alle kolmen päivän sairauspoissaoloista voidaan edellyttää terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittama todistus.
- Välttämättömiin menoihin, kuten esimerkiksi autokoulun insinööriajo tai erikoislääkärikäynnit, joita ei voi hoitaa kouluajan ulkopuolella, tulee pyytää lupa etukäteen:
 - jos poissaolo kestää yksittäisiä tunteja, lupa pyydetään opettajalta, jonka tunteja poissaolo koskee
 - jos poissaolo kestää 1–3 päivää, lupa pyydetään kirjallisesti vastuopettajalta
 - jos poissaolo kestää yli kolme päivää, lupa pyydetään kirjallisesti kouluspäälliköltä.

Opettaja tai ohjaaja kirjaa poissaolot Wilmaan päivittäin. Vastuopettaja seuraa opintojen etenemistä ja poissaolojen määrää. Alaikäisen opiskelijan huoltajat voivat seurata niitä Wilmasta omilla tunnuksillaan. Huoltaja voi myös ilmoittaa tai selvittää poissaolon Wilmassa.

Jos opiskelijalla on paljon selvittämättömiä poissaoloja, tai opinnot eivät etene, opiskelija puhutetaan henkilökunnan toimesta. Oppilaitos on tarvittaessa velvollinen tekemään valvontailmoituksen opintojen rahoittajalle, joka voi keskeyttää tai lakkauttaa opintojen rahoituksen.

Opiskelijan ollessa poissa HOKSinsa mukaisesta opetuksesta ilman pätevää syytä 5 peräkkäistä päivää, vastuuopettaja on yhteydessä opiskelijaan. Opiskelija kutsutaan rehtorin kuulemiseen, mikäli hän ei yhteydenotosta huolimatta jatka opintojaan tai häntä ei tavoiteta.

Opiskelijapalvelut

Opiskelijapalveluilla tarkoitetaan palveluita, joiden tavoitteena on tukea opiskelijaa oppimisessa ja omaan elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa.

Oppilaitoksessa tukea ja ohjausta opiskeluun antavat vastuuopettajien lisäksi koulutuspäällikkö, opinto-/koulutusohjaaja, opettajat sekä toimistohenkilöstö.

Henkilöstön yhteystietoja

Oppilaitosten rehtori Jarkko Vuori, puh. 044 755 4433

Koulutuspäällikkö Kari Kuurila, puh. 040 184 9768 (tekniikan alat)

Koulutuspäällikkö Tarja Lylynperä, puh. 050 373 0807 (Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos sekä hyvinvointiteknologia-asentajat)

Koulutuspäällikkö Riina Sunila, puh. 0400 845 001 (Vammalan ammattikoulu; hius- ja kauneudenhoitoalat, ravintola- ja catering -ala, elintarvikeala sekä Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen kulttuurialat)

Opinto-ohjaaja Harri Pääkkönen, puh. 0500 739 661 (Vammalan ammattikoulu ja lavasterakennus)

Opinto-ohjaaja Eija Uotila, puh. 050 345 8725 Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos (myös hyvinvointiteknologia-asentaja), Voimarinne (kosmetiikkaneuvoja ja kosmetologi) ja Sastamalankatu (jalometalliala, sisustusala ja pienkonekorjaaja).

Koulutusohjaaja Jaana Heino puh. 040 610 7152, Sastamalan oppilaitokset

Vammalan ammattikoulu ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

Toimistosihteeri Tuula Laine-Korvenperä, puh. 0400 225 869

Toimisto on avoinna ma-to klo 8.00–15.30, pe ja aattopäivinä klo 8.00–14.30, Ratakatu 36, 38210 Sastamala

Opintosihteeri Noora Noppari, puh. 040 653 4770

Asuntolaohjaaja Sami Husari, puh. 050 343 1895, Vammalan ammattikoulu
ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos

Opintosihteeri Jari Hannus, puh. 040 181 9050, Tulluntie 30, 38100 Sastamala

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@sasky.fi

Opiskelijakortit

SLICE

Slice.fi on valtakunnallinen opiskelijaetupalvelu, joka yhdistää alueen yritykset ja opiskelijat. Kortti on maksuton ja kortin sininen versio käy myös VR:n ja Matkahuollon opiskelijaalennuksiin.

Lisätietoa kortista ja sen hakemisesta: <https://sasky.fi/opiskelijalle/opiskelijakortti/> ja www.slice.fi.

SAKKI ry:n ja OSKU ry:n opiskelijakortit

Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto ry:n (SAKKI) ja Suomen Opiskelija-Allinssi ry:n (OSKU) opiskelijakortit ovat maksullisia. Opiskelijaliittojen korttien saaminen edellyttää liiton maksullista jäsenyyttä. Molemmilla jäsenyyksillä on oikeutettu esim. VR:n ja Matkahuollon opiskelija-alennuksiin.

- lisätietoja SAKKI ry:n kortista www.sakkiry.fi.
- lisätietoja OSKU ry:n kortista www.osku.info.

2 Opintojen rakenne

Tutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa (eperusteet.opintopolku.fi) **määrätään:**

- osaamisalat
- tutkintonimikkeet
- tutkinnon muodostuminen tutkinnon osista
- tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet
- osaamisen arviointi.

Ammatillinen perustutkinto

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä (osp). Tutkintoon sisältyy 145 osp ammatillisia tutkinnon osia ja 35 osp yhteisiä tutkinnon osia.

Yhteiset tutkinnon osat ja pakollisten osa-alueiden laajuudet

Yhteisten tutkinnon osien laajuus on 35 osp, joista pakollisia osa-alueita on 26 osp ja valinnaisia 9 osp.

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen vähintään 11 osp.

viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, 4 osp.
viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi, 1 osp.
viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä 3 osp.
toiminta digitaalisessa ympäristössä 2 osp.
taide ja luova ilmaisu 1 osp.

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen vähintään 6 osp.

matematiikka ja matematiikan soveltaminen, 4 osp.
fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen, 2 osp.

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen vähintään 9 osp.

yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen 2 osp.
työelämässä toimiminen 2osp.
opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet, 1 osp.
yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta, 1 osp.
työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen, 2 osp.
kestävän kehityksen edistäminen, 1 osp

Valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla minkä tahansa osa-alueen valinnaisia tavoitteita.

Ammattitutkinnossa (AT) osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on **perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin**. Ammattitutkintojen laajuus voi olla 120, 150 tai 180 osaamispistettä. Pääosin ammattitutkinnot ovat 150 osaamispistettä.

Erikoisammattitutkinnoissa (EAT) osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on **ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista**. Erikoisammattitutkinnojen laajuus voi olla 160, 180 tai 210 osaamispistettä. Pääosin erikoisammattitutkinnot ovat 180 osaamispistettä.

Vastuopettaja

Jokaisella opiskelijalla on **vastuopettaja**, jonka kanssa laaditaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Suunnitelmaa päivitetään koko opiskelujen ajan. Vastuopettaja toimii opiskelijan lähimpänä tukena opintojen ajan. Vastuopettaja seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja ohjaa kaikissa opiskeluun liittyvissä asioissa. Vastuopettajat ovat yhteydessä opiskelijan huoltajiin (alle 18-vuotiaat, täysi-ikäiset luvalla) ja tiedottavat opiskelijan opintojen etenemisestä huoltajille. Tiedottaminen tapahtuu pääasiassa Wilman välityksellä.

Työpaikalla tapahtuva oppiminen

Opiskelija voi hankkia osaamista joustavasti erilaisissa oppimisympäristöissä. Työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta kutsutaan **työpaikalla tapahtuvaksi oppimiseksi**. Se on aina tavoitteellista ja ohjattua ja siihen voidaan yhdistää koulutusta esimerkiksi oppilaitoksen opetustiloissa, verkko- ja virtuaalioppimisympäristöissä tai itsenäisesti opiskellen.

Työpaikka oppimisympäristönä

Opettaja arvioi työpaikan soveltuvuuden oppimisympäristöksi. Arviointi tehdään kyseessä olevan tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukseen perustuen. Työpaikalta edellytetään, että siellä on järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen kannalta:

- riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
- tarpeelliset työvälineet sekä
- ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä henkilöstö.

Samalla arvioidaan työpaikan turvallisuutta opiskelijalle. Työnantajalla tai koulutussopimustyöpaikan tarjoajalla on vastuu opiskelijan työturvallisuudesta siten kuin siitä työturvallisuuslaissa (738/2002) säädetään.

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta myös työelämässä oppiessaan. Sitä varten työpaikalta nimetään vastuullinen työpaikkaohjaaja. Koulutuksen järjestäjä tukee työpaikkaohjaajaa ohjaustehtävässä ja tarvittaessa järjestää koulutusta. Yrittäjälle tehtävässä oppisopimuksessa työpaikkaohjaaja voi olla myös toisesta yrityksestä tai muutoin tehtävään soveltuva henkilö.

Työelämässä oppimisesta sovitaan **koulutussopimuksella** tai **oppisopimuksella**.

Koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa opiskelija ei ole työsuhteessa eikä hänelle makseta palkkaa eikä muuta vastiketta.

Oppisopimus perustuu määräaikaiseen työsopimukseen, ja työnantajan ja koulutuksen järjestäjän sopimukseen.

3 Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

Vastuupettaja ja opiskelija laativat henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS).

Henkilökohtaistaminen tarkoittaa sitä, että jokaiselle ammatillisen koulutuksen opiskelijalle suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeitaan vastaava opintopolku. Henkilökohtaistamisessa **tunnistetaan ja tunnustetaan** opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitellaan mitä ja miten uutta osaamista hankitaan, miten osaaminen osoitetaan ja mitä ohjausta, tukea tai mahdollisia erityisen tuen toimia opiskelija tarvitsee.

Osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Näitä voivat olla esimerkiksi tutkintotodistukset, työtodistukset, osaamiskartoitukset ja haastattelut.

Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan **tunnustaa** suoraan suoritettavaan tutkintoon. Muissa tapauksissa arvioijat arvioivat **osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta** opiskelijan toimittamista asiakirjoista ja muista selvityksistä. Apuna voi käyttää esimerkiksi haastatteluja ja portfolioita. Opiskelija voidaan ohjata osaamisen tunnustamisen prosessiin.

Pakolliset tutkinnon osat ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueet, jotka on suoritettu edelleen voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaan, on sisällytettävä suoritettavaan tutkintoon. **Valinnaisten** tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden kohdalla sovitaan yhdessä opiskelijan kanssa aiemmin hankitun osaamisen mahdollisesta tunnustamisesta osana henkilökohtaistamista.

4 Opintojen eteneminen

Wilman *opinnot*-välilehdeltä näkee suoritettujen opintojen. Opiskelija on velvollinen seuraamaan opintojensa etenemistä.

Osaamisen arviointi

Arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisen tasosta sekä kehittää itsearviointitaitoa. Arvioinnilla varmistetaan, että opiskelijan osaaminen vastaa tutkinnon perusteissa määrättyä osaamista. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Arviointi tehdään tutkinnon osittain ja perustutkinnon yhteisissä tutkinnon osissa osa-alueittain.

Osaamisen arviointia tehdään ammatillisessa koulutuksessa useissa eri tilanteissa. Arviointi on

- palautteen antamista osaamisen kehittymisestä. Arvioinnilla saadaan tietoa siitä, milloin opiskelija on valmis näyttöön ja muuhun osaamisen osoittamiseen

- osaamisen arviointia näytössä ja muussa osaamisen arvioinnissa
- osaamisen tunnustamisen yhteydessä osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden arviointia.

Osaamisen arvioivat koulutuksen järjestäjän nimeämät kaksi arvioijaa, joista toinen on työelämän edustaja ja toinen opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat ja yhteisten tutkinnon osien osat arvioidaan asteikolla 1–5. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja TUVA-koulutuksessa tutkinnon osat arvioidaan hyväksyty/hylätty.

Näyttö

Tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen osoitetaan **näytössä** tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Näytössä **arvioidaan**, miten hyvin opiskelija on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen.

Valmistuminen

Opiskelija tekee **ilmoituksen valmistumisestaan** vastuupettajalle HOKS päivituksen yhteydessä.

Valmistumisen jälkeen opiskelijalle lähetetään sähköpostitse **palautekysely**, johon odotetaan jokaisen vastaavan.

Ammatillinen koulutus kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Se kehittää osaltaan työelämää ja vastaa työelämän osaamistarpeisiin, edistää yrittäjyyttä sekä tukee elinikäistä oppimista. **Ammatillinen koulutus antaa mahdollisuuden jatkaa opintoja korkeakoulussa. Jatko-opinnoista ja työelämään** siirtymisestä keskustellaan opintojen aikana.

Arvioinnin tarkistaminen ja oikaiseminen

Opiskelijalla on oikeus tarkistuttaa arviointinsa, jos hän kokee, että osaamisen arvioijat ovat soveltaneet arviointiperusteita virheellisesti. Arvioinnin tarkistamista pyydetään arvioijilta **kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä**, kun opiskelija saa arviointinsa tulokset ja tiedon arviointiperusteiden soveltamisesta. Arvioijien on tehtävä päätös arvioinnin tarkistamisesta ilman aiheetonta viivytystä.

Opiskelija voi vielä arvioinnin tarkistamisen jälkeenkin kokea, ettei arviointiperusteiden soveltaminen ole tapahtunut osaamisen arvioinnissa oikein. Silloin opiskelijalla on mahdollisuus pyytää oikaisua työelämätoimikunnalta. Oikaisupyynnön tehdään kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelija on saanut päätöksen arvioinnin tarkistamisesta. Oikaisua

pyydetään siltä työelämätoimikunnalta, jonka toimialaan opiskelijan suorittama tutkinto kuuluu. Oikaisupyynnössä tulee olla seuraavat tiedot:

- oikaisupyyntöä tekevän nimi ja yhteystiedot
- tutkinnon ja tutkinnon osan nimi, minkä arviointiin oikaisua pyydetään
- arvosana (osaamisen arvioinnin tarkistamista koskevasta päätöksestä)
- koulutuksen järjestäjä (oppilaitos), joka on vastannut tehdystä arvioinnista
- arvioinnin tarkistamispyyntöpäätöksen päivämäärä
- näkemyksesi, miten ja millä perusteella päätöstä/arviointia tulisi oikaista

Todistusten sisältö

Tutkintotodistus tai todistus suoritetuista tutkinnon osista sisältää suoritettujen tutkinnon osien sekä niiden laajuudet ja arvosanat sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanojen painotetun keskiarvon.

5 Opiskelijan hyvinvointi ja tuki ammatillisessa koulutuksessa

Jokaisella ammatillisen koulutuksen opiskelijalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea ja ohjausta opintoihinsa vastuunopettajalta, ohjaajilta, opettajilta, opinto-ohjaajilta ja erityisen tuen vastaavilta. Opiskelijahuolto (terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi) tukee opiskelijaa erityisesti silloin, kun opiskelija tarvitsee apua terveyteen tai hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Luonteva hetki ohjauksen ja tuen tarpeen selvittämiseen ja kirjaamiseen on, kun opettaja ja opiskelija yhdessä laativat ja päivittävät opiskelijan henkilökohtaista opintojen kehittämissuunnitelmaa.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksella tuetaan opiskelijaa

- opiskelu- ja työelämätaitojen kehittämisessä
- opintojen aikaisissa valinnoissa, esimerkiksi omien tavoitteiden mukaisten tutkinnon osien valinnassa
- jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisessä tai työuralla etenemisessä.

Opinto-ohjausta antavat opinto-ohjaajien lisäksi vastuunopettaja ja muut opettajat sekä ammatilliset ohjaajat. Ammatillisiin perustutkintoihin kuuluu opintoja, joilla vahvistetaan opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiuksia. Opintojen tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan ja osaa tehdä opiskeluaan ja uraansa koskevia valintoja. Ura-suunnitelman tekeminen aloitetaan koulutuksen alussa ja sitä täydennetään opintojen edetessä ja kirjataan HOKS:aan.

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot (OPVA)

Opiskelijan perustaidot eivät aina riitä opinnoissa selviämiseen ja tutkinnon suorittamiseen. Oppilaitos voi järjestää opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja opiskelijan perustaitojen vahvistamiseksi. Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja voidaan järjestää esimerkiksi matematiikassa, suomen kielessä, tietotekniikassa tai vieraissa kielissä. Lisäksi opiskelijaa voidaan tukea opiskelutaitojen tai elämänhallinnan kehittämisessä.

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan tarpeiden mukaisesti ja ne kirjataan HOKS:aan. Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja voi olla joko yksittäisinä päivinä osana tutkintokoulutusta tai pidempänä yhtenäisinä jaksoina. Opiskelija voi osallistua opiskeluvalmiuksia tukeviin opintoihin yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Ammatillisen perustutkinnon ja valmentavan koulutuksen opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaisen opiskeluhuollon palveluihin. Opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten on laadittu ammatillisen koulutuksen opiskeluhuoltosuunnitelma.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto tarkoittaa

- terveydenhoitajan ja koululääkärin,
- kuraattorin sekä
- psykologin palveluja.

Terveydenhoitaja seuraa opiskelijan terveydentilaa opintojen ajan. Opiskelija voi hakeutua terveydenhoitajan luo terveyteen liittyvissä ongelmissa ja huolissa. Kuraattori tarjoaa tukea vaikeissa perhetilanteissa tai muissa sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä asioissa. Psykologi tukee ja edistää mielenterveyttä.

Opiskeluhuollossa toimivilla on salassapitovelvollisuus opiskelijan asioissa. Tarvittaessa ja opiskelijan suostumuksella opiskeluhuolto tekee yhteistyötä myös opiskelijan muun mahdollisen hoito- tai kuntoutusverkoston kanssa.

Terveydenhoitaja

Lotta Harjunmaa, lotta.harjunmaa@pirha.fi, puh. 040 519 9131

Vammalan ammattikoulu ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos päivittäin.

Avoimet vastaanotot **Vammalan ammattikoululla** (2. krs):

- ma klo 12–13.30
- ti klo 8–10.00
- ke klo 9–11.00

- to klo 12–14.00
- pe klo 8–9.00

Muina aikoina ajanvarauksella.

Terveydenhoitaja

Eija Aro, puh. 040 487 6436, eija.aro@pirha.fi

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos ja Voimarinne paikalla keksiviikkoisin. **Avoin vastaanotto keskiviikkoisin klo 9–11.00 Kosolin päärakennuksessa.**

Vastaanottoaikojen ulkopuolella terveydenhoitajat tavoittaa puhelimitse, sähköpostitse tai Wilma-viestillä.

Koulupsykologi

Monna Kuusinen, puh. 040 637 7415, monna.kuusinen@pirha.fi

Kuraattorit:

Päivi Vahela VAK, paivi.vahela@pirha.fi puh. 040 3552912

Salla Vainionperä TKTO, Kosol ja Voimarinne

salla.vainionpera@pirha.fi puh. 040 1819 036

Opintojen eteneminen

Tavoitteena, että opiskelija suorittaa hylätyt, keskeneräiset tai puuttuvat opinnot mahdollisimman pian, kuitenkin meneillään olevan lukukauden aikana. Näin ehkäistään puuttuvien opintojen kasaantuminen opintojen loppuvaiheeseen. Opiskelijat suorittavat puuttuvia opintojaan sekä uusintakokeita ohjastusti. Ilmoittaudu ko. aineen **opettajalle viikkoa ennen** koetta.

Opintojen etenemisen tukitoimet

Opintojen etenemisen tueksi on oppilaitoksissa tarjolla erilaisia palveluja.

Opinto-ohjaaja auttaa opintojen suunnittelussa ja seuraamisessa. Koulutusohjaaja pitää säännöllisesti tsemppipajoja, joissa saa ohjattua apua tehtävien tekemiseen. Asuntolassa majoittuvat saavat ohjausta myös asuntolanohjaajalta.

Arvosanan korottaminen

Ammatillisen perustutkinnon opiskelijalla on mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyyn arvosanan korottamiseen. Arvosanan korottamisen mahdollisuus koskee myös tunnustettuja tutkinnon osia. Opiskelija ottaa yhteyttä vastuupettajaan tai tutkinnon osan opettajaan ja ilmoittautuu kokeeseen kuukautta aiemmin. Arvosanan korotus koskee koko tutkinnon osan osa-aluetta.

Hyväksytyn arvosanan korottaminen on mahdollista vain tutkinnon osissa ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa, joista annetaan arvosana. Ennen arvosanan korottamista opiskelijan tulee **osoittaa hankkineensa lisäosaamista**.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Vastuopettajat, ja tarvittaessa muu henkilöstö, tekevät yhteistyötä huoltajien kanssa nuoren kasvun ja kehityksen sekä opiskelun tukemiseksi. Yhteinen kasvatusnäkemys koulun ja kodin välillä tukee opiskelijan opintojen etenemistä parhaiten. Huoltaja on vastuussa oppivelvollisen opintojen etenemisestä.

Opiskelijoiden vakuutusturva

SASKY koulutuskuntayhtymän opiskelijat on vakuutettu vakuutusyhtiö IF:ssä. Vakuutus ei ole voimassa vapaa-ajalla. Oppilaitoksen opintotoimistosta saa lisätietoja.

Työsuojelu ja -turvallisuus

Lain 531/2017 80 §:n mukaan opiskelijoilla on oikeus turvalliseen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen opiskeluympäristöön. Opiskelijan velvollisuutena on noudattaa annettuja ohjeita. Vakuutus ei korvaa vahinkoja tilanteessa, jossa työturvallisuusohjeita ei ole noudatettu. Jokaisella ammattialalla on omat työturvallisuusmääräyksensä.

Opiskelijoilla ja oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen. Oppilaitoksen kriisisuunnitelmassa on puuttumismalli kiusaamiseen, häirintään ja syrjintään.

Opintojen keskeyttäminen tai eroaminen oppilaitoksesta

Opiskelijalla on oikeus väliaikaisesti keskeyttää opiskeluoikeutensa, kun hän on suorittamassa asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaista palvelusta taikka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa. Lisäksi opiskeluoikeus voidaan opiskelijan pyynnöstä väliaikaisesti keskeyttää muusta perustellusta syystä

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä säädetään oppivelvollisuuslain 7 §:ssä. Perusteita oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämiselle ovat:

1. oppivelvollisuuden suorittamisen estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma
2. äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa (käytännössä vanhempainpäivärahan saamisen ajalta)
3. tilapäinen ulkomailla oleskelu (esim. vaihto-opiskelu, perhe muuttaa tilapäisesti ulkomaille)
4. elämäntilanteeseen liittyvä muu painava syy, joka estää oppivelvollisuuden suorittamisen.

Rehtori päättää opintojen keskeyttämisen hyväksymisestä ja kestosta.

Opinnot keskeytetään aina määräajaksi. Kun keskeyttämisaika on ohi, opiskelija saapuu opiskelemaan tai ottaa yhteyttä oppilaitokseen. Opinnot voi pääsääntöisesti keskeyttää enintään yhden lukuvuoden ajaksi.

Täysi-ikäinen opiskelija voi **erota** oppilaitoksesta **täyttämällä eroanomuksen. Alaikäinen opiskelijan** eroilmoituksen **allekirjoittaa hänen huoltajansa**. Eroanonus täytetään opinto- tai koulutusohjaajan kanssa. Oppivelvollisen opiskelijan eronneeksi katsomisessa noudatetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (97 §) opiskelijan eronneeksi katsomista koskevia säännöksiä. Oppivelvollisen eronneeksi katsomiseen liittyy kuitenkin eräitä menettelyitä, jotka eivät koske muita kuin oppivelvollisia opiskelijoita.

Ennen eroamista tai keskeyttämistä opiskelijan on neuvoteltava vastuunopettajan tai opinto- tai koulutusohjaajan kanssa ja palautettava koulun omaisuus, kuten avaimet ja työvälineet.

Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan **etsivälle nuorisotyöntekijälle** alle 29-vuotiaan nuoren yhteystiedot, mikäli nuorella on paljon luvattomia poissaoloja, hän keskeyttää opintonsa tai eroaa oppilaitoksesta ilman jatkosuunnitelmaa.

Opiskelija on velvollinen päivittämään ajantasaiset yhteystietonsa Wilmaan.

6 Opintojen taloudellinen tuki

Opiskelija voi saada taloudellista tukea opintoihinsa iästään ja elämäntilanteestaan riippuen.

Ruokailu

Päätoimisessa perustutkintokoulutuksessa ja TUVA-koulutuksessa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan sellaisina päivinä, joina opiskelijan HOKS edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. Oppisopimuskoulutuksessa, työvoimakoulutuksessa ja henkilöstökoulutuksessa olevalla opiskelijalla ei ole oikeutta maksuttomaan ateriaan.

Mikäli työpaikalla koulutussopimuksella opiskelevalla opiskelijalla ei ole mahdollista ruokailla oppilaitoksella, eikä hän saa lämmintä ateriaa työpaikalla, on hänellä oikeus ateriakorvaukseen (3,50 €/pv) työssäolopäiviltä. Korvaus haetaan jälkikäteen Wilman lomakkeella.

Opintotuki

Opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintolainan valtiontakausta sekä opintorahan oppimateriaalilisä.

Voit saada opintotukea, jos

- opiskelet päätoimisesti ja opintojen kokonaiskesto on vähintään 2 kuukautta
- edistyt opinnoissasi riittävästi ja
- tarvitset taloudellista tukea.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu opiskelija ei voi saada opintorahan oppimateriaalilisää. Hakemuslomakkeita ja lisätietoja saa toimistosta ja Kelasta.

<https://www.kela.fi/opintotuki>

Koulumatkatuki

Opiskelijat voivat saada koulumatkatukea, jos **koulumatka on vähintään 10 kilometriä** yhteen suuntaan. **Maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat** voivat saada koulumatkatukea, **jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä** yhteen suuntaan. Koulumatkatuen saamiseen vaikuttavat opinnot, matkalipun hinta sekä koulumatkojen pituus ja määrä.

Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 10 päivänä kuukaudessa. Tuki on täysimääräinen, jos opiskelija kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 15 päivänä kuukaudessa. Jos kuukaudessa on 10–14 tukeen oikeuttavaa matkapäivää, opiskelijan saama koulumatkatuen määrä on pienempi.

Koulumatkatukihakemus tulee tehdä uudelleen, jos koulumatka muuttuu esim. työpaikalla tapahtuvan oppimisen ajaksi. Koulumatkatukea haetaan erikseen joka lukuvuodelle.

Koulumatkatukea haetaan 1.8.2023 alkaen verkkohakemuksella OmaKelassa. Jotta voit kirjautua OmaKelaan ja hakea tukea, tarvitset omat verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen. <https://www.kela.fi/omakela>

Kaikista koulumatkatukeen vaikuttavista muutoksista on opiskelijan ilmoitettava Kelaan. Lisätietoja: <https://www.kela.fi/koulumatkatuki>.

Aikuiskoulutustuki

Lisätietoa tuen saamisesta ja hakemisesta

<https://www.tyollisyysrahasto.fi/aikuisopiskelijan-etuudet/>

Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella tuettuna

Lisätietoja

<https://tyomarkkinatori.fi/palvelut/598f8e56-d437-4173-b1f7-2a5912f4510a/omaehtoinen-opiskelu-tyottomyysetuudella>

Lyhytkestoinen opiskelu työttömyysetuudella

Lisätietoja

<https://tyomarkkinatori.fi/palvelut/f35e3814-dd72-4cdb-8f3d-296b8f65f496/lyhytkestoinen-opiskelu-tyottomyysetuudella>

Kuntoutusrahalla opiskelu

Lisätietoja

<https://www.kela.fi/koulutus-kuntoutuksena>

7 Opiskelijatoiminta

Opiskelijalla on monta vaikutuskanavaa oppilaitoksessa. Olemalla itse aktiivinen, voi jokainen olla mukana toiminnan kehittämisessä.

Opiskelijakyselyt

Opiskeluiden aikana pääsee vaikuttamaan vastaamalla kyselyihin, jotka liittyvät opintojen eri vaiheisiin.

Opiskelijakunta

Opiskelijakunta toimii opiskelijoiden ehdoilla ja sen tehtävä on ajaa opiskelijoiden asioita. Opiskelijakunta muodostuu kaikista oppilaitoksen opiskelijoista.

Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, opiskelumotivaatiota ja viihtyisyyttä. Toiminta lisää opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.

Opiskelijakunnasta valitaan joka lukuvuodeksi opiskelijakunnan hallitus. Hallitus on toiminnallinen yksikkö, jonka tehtävänä on edustaa opiskelijakuntaa. Hallitus toimii opiskelijakunnan puhemiehenä koulun johdon kanssa sekä välittää opiskelijoille tietoja päätöksistä.

Tutor-toiminta

Oppilaitoksissa on monenlaista tutor-toimintaa. Tutorit osallistuvat uusien opiskelijoiden vastaanottamiseen ja perehdyttämiseen sekä toimivat tukihenkilöinä ja kannustajina. He toimivat tarvittaessa oppaina ja esittelevät oppilaitosta vieraille. Tutorit voivat olla henkilökunnan apuna erilaisissa tapahtumissa. Tutor-toiminnasta kiinnostuneille opiskelijoille järjestetään koulutus ja se voi olla osa yhteisiä opintoja.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen toiminnan tavoitteena on kehittää opiskelijan oman kulttuurin tuntemusta ja luodaan yhteistyöedellytyksiä toimia suvaitsevassa ilmapiirissä eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa niin kotimaassa kuin ulkomailla. Se lisää opiskelijan valmiuksia siirtyä kansainvälistyvään työelämään.

Opiskelija voi osallistua kansainväliseen toimintaan lähtemällä työelämäjaksolla ulkomaille, osallistumalla eri projekteihin tai toimimalla tutorina meille tulevalle ulkomaiselle opiskelijalle. Lisätietoja kansainvälisestä toiminnasta, ulkomaille opiskelemaan lähtemisestä ja rahoitusmahdollisuuksista oppilaitoksen **kansainvälisyysvastaavalta**.

Ammattiosaajan työkykypassi

Työkykypassi on tarkoitettu ammattiin opiskeleville työkaluksi työkykyä ja hyvinvointia edistävien taitojen opiskeluun. Työkykypassin tavoitteena on lisätä tietoja, taitoja ja motivaatiota huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan opiskelun aikana ja sen jälkeen. Tavoitteena on, että jokainen ymmärtää työkyvystä huolehtimisen olevan osa ammattitaitoa. Lisätietoja <https://www.tyokykypassi.fi/opiskelijalle/>

Saku ry

SAKU ry:n (Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto) tehtävänä on jäsenistön hyvinvoinnin edistäminen ja yhteisöllisyyden rakentaminen ammatilliseen koulutukseen. Lisätietoja www.sakury.net.

Skills Finland ry

Skills Finland ry on yhdistys, joka pyrkii edistämään kotimaisen ammatillisen koulutuksen ja osaamisen arvostusta. Yhdistys järjestää mm. vuosittaiset ammatillisten oppilaitosten ammattitaidon SM-kilpailut. Nuorten kansainväliset Ammattitaidon MM-kilpailut järjestetään joka toinen vuosi. Lisätietoja osoitteesta www.skillsfinland.fi.

8 Muut oppaat

Opintojen sujumiseksi ja opiskelijoiden hyvinvointia tukemaan on laadittu seuraavat oppaat:

Oppilaitoksen järjestyssäännöt

Opiskeluhoitosuunnitelma

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opiskelijoiden päihdetoimintasuunnitelma

Kriisisuunnitelma